

FOMENT

DIARI NACIONALISTA REPUBLICA

REDACCIO I ADMINISTRACIO
PERLA, 2.—REUS
TELÉFON N.º M. 168
NO'S RETORNEN ELS ORIGINALS
ENCARA QUE NO'S PUBLIQUIN

Any XIII

Núm. 196

Reus, dijous 29 d'Agost de 1918

PREUS DE SOTSCRIPCIO

REUS. Ptes. 1'50 al mes.
Fora. 4'50 trimestre.
Estranger. 9'—

Número solt 5 cèntims

SABONERIA QUEROL

Fàbrica: Carrer Boule (darrera el Teatre Fortuny)-Tel. 318

	Pessetes	Pessetes
Classe Extra, blanc. Quintá (41'6 kgs.) a	55'50.	Arroba 13'90
" Superior " "	54'—	" 13'50
" Primera " "	50'50	" 12'65
" Segona " "	46'50	" 11'65
" Tercera " "	44'05	" 11'15
" Corrent " "	40'—	" 10'—

FRANC FÀBRICA

ENFERMETATS DELS NOIS

Pel metge especialista Francesc Figuerola

DE L'HOSPITAL CÍVIC-MILITAR i DEL DISPENSARI MUNICIPAL

LABORATORI de SEROLOGIA i BACTERIOLOGIA
i d'anàlisi químic aplicat a la clínica

REACCIÓ DE WASSERMANN

Carrer de la Font, 12.-Reus

Consulta de 3 a 5

SE VEN

un taller de cerralleria mogut, amb força motriu i instal·lat en lloc molt cèntric. Per a informes an aquesta impremta.

LA CENSURA

Arrel de la campanya alarmista empresa pels periòdics germanòfils amb motiu de la nota enviada pel Govern d'Espanya al d'Alemanya, el Govern ha tingut d'establir la previa censura per a la premsa en algunes capitals com Barcelona, Madrid i altres. És curiós veure als diaris ultra

conservadors, an aquests periòdics als quals els interessa més lo que passa als Estats Centrals que lo de casa nostra, an aquestos paladins de l'ordre social i polític quan les esquerres es mouen, és curiós veure'ls, repetim, com ara els encarregats de la censura els deixen blancs gran part dels seus originals.

I mentres aixó passa en els periòdics *estevistes*, es dona el cas paradòxic de que els diaris radicals,

els d'esquerra o els simplement no germanòfils, com si actuessin de governamentals o de gent d'ordre, anem predicant calma i serenitat i aconsellant al poble que no es deixi alarmar per les campanyes que a pesar de la censura estan portant a cap el periòdics que com hem dit suara estan més atents al triomf (!) dels Imperis Centrals que a la defensa de la dignitat de la seva patria.

El llapiç roig aquesta vegada no actuarà damunt les galeres dels periòdics esquerrens.

¡Quin patriotisme el d'aquesta premsa! Després podran venir amb la canço de sempre quan les esquerres emprenguin alguna campanya o els obrers reclamin quelcuna millora: que les esquerres son perturbadores, i venudes a l'estranger, promouen conflictes interiors.

Ja sabrem a que atendre'ns.

Llegenda que es desvaneix

La onada immensa dels exercits teutons s'ha estrellat contra els pits heroics dels homes lliures que en el front occidental defineixen la independència dels pobles. Els que ans resistien la torrentada invasora, han passat al present a una ofensiva fulminant, incontrastable.

A Alemanya produeix a la vegada astorament i panic la impetuosi-

BANC DE REUS de Descomptes i Préstams

Admetem en concepte de **DIPÓSIT DE CUSTODIA** lliure de comissió de tota classe de títuls, cuidant del cobro dels respectius cupons al seu venciment.

Otorguem préstecs sobre valors de contractació corrent.

Rebem valors en compte corrent, franc de comissió, cuidant aixímateix del cobro pels cupons i abonament en compte del seu producte mitjansant avís.

Per a la custodia dels valors posem una *cambrà acui-
raçada* posada a cobert de tot risc oferint les majors condicions de seguretat.

...tat formidable, enrotllador de les hosts aliades. Primer, no s'explicava el poble germànic que fossin continguts els seus exèrcits en l'ofensiva contra París i el litoral francès, enfront a Anglaterra. I menys ha d'explicar-se ara que les seves tropes fugin a la desbandada davant els aliats victoriosos.

Aquesta admiració del poble alemany es deu al desconeixement absolut dels aconteixements més grandiosos de la guerra. Ignora, doncs se li ha amagat per sos governants, que'ls seus exèrcits foren vençuts al Marne, Iser, Iprés, Soma, Xampanya i Verdun. Ara se'ls hi amaga les grans derrotes sofertes al Marne, per segona vegada, i en el sector d'Amiens.

A Alemanya es manté encara persistent la llegenda de la invencibilitat de sos exèrcits. No's coneix allí el fracàs de ses millors tropes; per aixó causa profunda sorpresa el veure que no s'han apoderat encara de París i dels ports del Canal de la Manxa.

I és que, a més de la forma en que'ls governants teutons tracten al seu poble, desconeix aquest la psicologia dels aliats. Per als alemanys França, enllotada en tots els vicis, havia perdut per complert les virtuts militars. Un escriptor germànic ho digué abans de la guerra: «França està perduda perquè les seves dones no volen parir i els seus homes no volen lluitar.»

Anglaterra no era per als teutons més que un poble de mercaders. Els Estats Units un poble més despreciable encara; no se'l considerava pels alemanys capaç de moure's més que a impulsos de interès material. Itàlia era considerada com un factor quasi inapreciable enfront a la poderosíssima organització militar teutónica.

I el resultat està a la vista. Els pobles als quals Alemanya mirava amb despreci han lluitat i lluiten com a lleons, no sols en defensa de sa independència, sino de la llibertat humana. Enc que careixien de preparació militar, han movilitzat exèrcits de milions d'homes i han afrontat la lluita amb heroisme ja mai superat en tot el curs de la Historia.

En les gestes militars de totes les nacions del món no hi ha res més grandios, terrible i sublim que la gloriosa oposició feta a les hosts kaiserianes en el front occidental. En totes les ofensives els invasors s'han ofegat en un immens oceà de sang. I és que, en aquesta èpica pugna, els aliats han tingut quelcom d'efectes molt més decisius que totes les més perfeccionades màquines de matar: fe inquebrantable en que sempre, per damunt de tot, triomfa el Dret, i confiança invencible en la dignitat humana.

LO DE BADALONA

Versió de "Las Circunstancias"

Heu's aquí com dona compte dels luctuosos successos de Badalona l'orguen possibilista:

«Según la prensa barcelonesa, en Badalona se desarrollaron anteayer sangrientos sucesos, en ocasión de un conflicto obrero y cuando un comisionado daba cuenta de la contestación del alcalde a los obreros congregados frente a las Casas Consistoriales. Los obreros se dividieron en sus opiniones y entonces salió al balcón el alcalde, el cual fué recibido con aplausos por unos y con protestas por otros. Sonó un disparo y entonces la guardia civil que se hallaba en la Casa Comunal disparó al aire y luego sobre los manifestantes, resultando tres muertos y cuatro heridos graves. Luego se ha declarado el paro general.»

Que aixó ho escrigués un orguen qualsevol de *los explotadores y jesuitas* de la Lliga, ho trobaríem llògic. Pero que un periòdic que vol aparèixer obrerista—quan s'apropen eleccions—es faci ressó tan «ignocentment» de la versió oficial... No hi ha dret, senyors, no hi ha dret!

Es veu que són aficionats a llegir «El Día Gráfico» els que redacten el diari possibilista...

¡Quina fermesa d'ideals, la del colega! ¡Quina conseqüencial!

Fins l'Ajuntament badaloní, integrat inclús per carlins, ha tingut de protestar-ne de la versió oficial! I «Las Circunstancias», defensor, a ratos aprofitats, de l'obrero, no ha trobat millor font per a la seva informació...

Oh, l'obrerisme de «Las Circunstancias»!

L'Ajuntament protesta

L'Ajuntament badaloní ha enviat al subsecretari de la Governació el següent telegrama:

«A cerca lamentables sucesos acaecidos...»

cidos anoche en esta ciudad, publicada en los periódicos versión oficial desprovista de fundamento y realidad. No es cierto agrediese público fuerza armada; ésta, sin previo aviso ni toque reglamentario atención, disparó contra el público, ocasionando dos muertos y siete heridos. Suplicamos se informe hechos denunciados. Ayuntamiento en pleno, sin distinción de fracciones políticas, y pueblo todo de Badalona protesta indignado injustificado proceder.»

Els detinguts, en llibertat

Ans d'ahir nit foren posats en llibertat, mercès a les actives gestions de l'alcalde de Badalona, els tres obrers quina detenció motivà la manifestació que tingué un epíleg tant sagnant.

L'adopció d'aquesta mesura produí excelent efecte a la ciutat.

L'exportació d'oli

Una comissió de productors d'oli ha visitat al ministre de Foment, al Comissari d'Abastos i al sots-secretari d'aquest departament.

Els feren present els visitants que tenien un stok de 12 milions de roves, i que se'ls perjudicaria si no se'ls autoritzava l'exportació de 4 milions.

Es clar que aquesta petició que feien era amb compensacions per als consumidors, perquè, a canvi que se'ls autoritzés l'exportació dels 4 milions, ells es comprometien a vendre l'oli a un preu anàleg al que tenia abans de la guerra.

Han sol·licitat també que se'ls autoritzi la constitució d'un nou Sindicat.

Els senyors Cambó i Ventosa els han ofert cercar una fórmula aviat, i el sots-secretari de Proveïments els ha dit que l'estranyava que tenint un stok tan considerable i sol·licitant l'exportació de 4 milions de roves, estiguessin venent l'oli a un preu fabulós.

LA GUERRA

Al Sud de l'Avre les tropes franceses han continuat el seu avanç en la regió de Saint Mart, fent més de 1.100 presoners, entre ells 36 oficials i dos comandants de batalló.

En la regió a l'Est de Bagnaux han avançat la línia uns 1.200 metres.

Lluita d'artilleria, bastant activa entre l'Ailette i l'Aisne.

—Segons el parte britànic hi ha hagut durs combats a l'antic camp de batalla del Soma, entre Mericourt i Bapaume, com també al Nord d'aquesta ciutat. Els alemanys llençaren nombrosos i forts contraatacs, sofrint grans pèrdues sots el foc de les tropes britàniques, sense que aixó pogués detindre l'avanç dels anglesos. Les tropes aquestes i del país de Gales, travessant Montauban i seguint la cresta de les altures, s'han apoderat de High Wood, arribant a Longueval. En aquesta última vila han sofert forts contraatacs. Més tart es vegeren obligats a replegar-se sobre Fagentin-le-Grand i High Wood.

En aquesta línia les tropes angleses han quebrantat un atac enemic i emprés un nou avanç conseguint establir-se a High Wood.

—Les tropes nortamericanes, després de durs combats, s'establiren en els barris extrems de la ciutat de Bapaume.

Més al Nord, les tropes han progressat vers Veurnatre, lliurant violents combats en els voltants de Croisilles.

A la dreta del front de batalla les tropes australianes han continuat el seu avanç en ambdós costats del Soma, realitzant seris progressos vers Dampierre i a l'Est de Susane.

A l'esquerra del front de batalla les tropes canadienses ocuparen la cresta Est de Wanvour, establint-se a l'Est de Guemappe.

Al Nort del Scarpe les tropes escoceses, renovant el seu atac, a-

vançaren considerablement en la penúltima nit vers Pluva.

El nombre de presoners fets des del dia 21 del corrent passa de 21 mil.

Els successos de Lugo

A Lugo se celebrà una reunió pública per a protestar de l'encariment de les subsistències. Després s'organitzà una manifestació que esdevingué tumultuosa. Els manifestants apedregaren els magatzems d'un conegut acaparador i assaltaren un comerç de panyos, un magatzem de sabó i altres de farines i vins.

Se calculen en 80 mil duros els danys causats pels assaltants.

A les afores, en el barri del Pont, el poble intentà assaltar un magatzem. Un dependent apunyalà a un dels assaltants.

Hi acudí la guardia civil, la qual va disoldre els grups.

S'ha declarat l'estat de guerra a Lugo. La tropa ha pres els punts estratègics de la ciutat.

La normalitat s'ha restablert.

Notes polítiques

L'onze de Setembre

A Barcelona s'ha constituït una Comissió, composta d'individus pertanyents a les diferents rames del catalanisme, que s'ocupa de la organització d'una gran funció teatral per a la nit del proper 11 de setembre, aniversari de la pèrdua de les llibertats de Catalunya.

Dita funció tindrà lloc al teatre Espanyol i es fan gestions per a que hi prengui part En Jaume Borrás.

En Pérez Solís, convalescent

Ha entrat en un període de franca convalescència, en la entermetat que patia, el conegut escriptor socialista vallisoletà En Pérez Solís.

Ho celebrem coralment.

SASTRERIA I NOVETATS

ENRIC CAMALLONGA

PRÒXIMA OBERTURA :-: Appaval Sta. Agna, 4-REUS

DEL CERTAMEN DE L'AGRUPACIÓ HORACI

El pas de la Raó

Lema: ¡Eureka!

Hossanal crida a chor alçant la copa
replena d'auri vi

la plebs conscient de la sofrerta Europa,
al retrobar ardida el vell camí
que imposa l'alt destí.

L'espasa que ha vessat sang inocenta,
trencada i al gresol,
obert al fons de la fornall rönta,
purificant, brillanta com el Sol,
del barbre, el xorc estoll

Fet llot el camp per la incessant metralla,
la Rella espurgará,
bè-i maleint l'horror de la batalla,
qual gest viril a arreu escampa ja
un gloriós Demà.

Plegades per a sempre les banderes
donem-les a l'oblid
al calaix d'odorantes calaixeres,
servant-ne la rancier de l'Esperit
avui prou definit.

El vil anomenat art de la guerra,
l'afrós ludibri etern,
foragitem-lo enllà de l'aspra serra
com ànima parida per l'infern
morbosa al temps modern.

Trocegim els canons i repartim-ne
el beuhaurat Metall

i un monument als Martres erigim-ne;
fent-te, estrident a Enclusa i tú, ferm Mall,
els símbols del Treball.

Les fàbriques, ciutats reconstruïdes
veurás, Raça, de nou,
refent el Món, l'halè de noves vides,
quin bracejar el cos, foll, ens remou
i l'èxtasi commou.

Si passa riatlles pel costat nostre
un Orde del gran crim,
besem-li, enorgullits, el tendre rostre,
aquesta faç ratllana a lo sublim
que aparta de l'abim.

Que reguin nous canals. Fem xemeneies
que, omplint de fum l'espai
divulguin del Sociòleg les idees
i infiltrin, rot donant al Cor esplai,
l'Amor, sentit com mai.

Germina en nostres fills la bona nova
que a terme amb Fe portem,
la que en lluita constant posem la prova,
convencent nos del gran Bé que assolirem,
si units tots l'emprenem.

L'augusta Llibertat Natura canta
i avença rutil·lant
empesa pel Progrès que ens ageganta,
i així es transforma en Himne el fèrrit cant
que ens lliura, triomfant.

En cada cantonada obrim l'Escola,
venint ne a redimir;
feta de voluntats, dolça auriola
que més graciosament pot enaltir
l'immens goig de fruit.

¡Eureka! sia el crit de la creuada
d'aquest sembrar profón,
glosant, el nostre verb, com veu sagrada,
perduda fins fa poc en lo pregón
dels viarans del món.

¡Victorial cridem, junts, amb alegria,
fitant-ne l'horitzó
esplendent per la Llum que ens irradia
i porta amb els seus hálits l'oració
del pas de la Raó!!

SALVADOR BORRUT SOLER.

(Treball guanyador d'un accésit al premi de la Societat «La Palma».)

“Notas municipales”

Un obrer de Madrid, nomenat Francisco García, que en l'actualitat se troba sense treball i careix de tota classe de recursos, acaba de veure augmentades aquestes amargures.

La seva muller ha destituït a tres noies en un sol part.

Fa pocs dies se presentà en la iglesia de la Colegiata, de la Coruña, una parella per a casarse.

Actuava de padrina una distingida senyoreta de la població.

Al preguntar el sacerdot al nuvi si volia per esposa a la jova, el contractant, que es trobava en estat d'ubriaguesa, contestà rotundament i categòricament en sentit negatiu.

Com l'estat en que es trobava no era el més a propòsit per a tractar de convencè'l, s'aplaçaren les nocces, i el nuvi fou curiosament tancat i vigilat per a evitar que al tornar a la normalitat s'emborratxés de nou.

Les nocces per fi se celebraren ahir, i el fet és molt comentat en aquella capital gallega.

Per fi s'ha pogut extingir l'incendi que consumia els monts de l'Ajuntament de Cuenca. A l'aixamplis de Majadas, a Fuencaliente i a Buenache, les flames han destruït quasi la totalitat del mont.

Encara que és difícil senyalar a l'hora present la quantia de les pèrdues, pot afirmar-se que aquestes ascendeixen a varis milions de pesetes.

L'Ajuntament de Cuenca celebrà ahir una sessió per a tractar de l'assumpte.

Comuniquem de Moscú a la «Gaceta de Weser» que Màxim Gorki està completament restablert i que pensa abandonar la direcció de la «Novala Jyzn» i sortir de Rússia, encara que circulen rumors de que el Govern li negarà els passaports.

Homenatge a les nacions aliades

La simpàtica idea llençada per la premsa fa uns dies per uns amics de les nacions que lluiten en defensa del dret i de la justícia és objecte de continues manifestacions de simpatia per part de totes aquelles entitats de caràcter aliadofil.

Es tan gran el número d'adhesions rebudes que per la mateixa causa ens abstenim de publicar les.

De totes parts són sol·licitades les fulles destinades a l'Album homenatge, poguent apreciar pel moment que ascendeixen a una porció de mils les firmes recollides fins ara.

Des de províncies han respost al cridament de dita Comissió de tal manera que's fa presumir serà aquest homenatge un èxit de gran transcendència pel sens nombre de personalitats que han firmat, entre elles lo més sortint de l'industria i comerç catalans i rellevants polítics i literats.

SECCIO OFICIAL

Registre Civil

INSCRIPCIONS DEL DIA 28 D'AGOST

NAIXEMENTS

María Domingo Pallejá.—Teresa Ballesté Domingo.—Josep María Domingo Blay.—Dolors Olivé Pàmies.

DEFUNCIONS

María Papaseit Montagut, 50 anys, Mar, 16.—María-Rosa Vela Mulet, 80 anys, G. Pobres.—María Obradó Peris, 3 mesos, Bages, 12.—Tecla Bonet Llombart, 28 anys, S. Pere alt, 66.—Teresa Bedoni Padrós, 83 anys, Sta. Agna, 23.

MATRIMONIS

Emili Trill Casals amb Josepa Alarroyo Solé.—Josep Blay Rovira amb Antonia Arbonés Olivé.

Informació

Escola de Viticultura i Enologia de Reus

Observacions Meteorològiques

DEL DIA D'AHIR

	A les 9	A les 15
Baròmetre corretgit a 0°.	751.7	750.9
TERMÒMETRE	Màxima Sol.	35.2
	Ombra	29.0
TERMÒMETRE	Mínima Sol.	19.5
	Ombra	19.5
PSICRÒMETRE	Termòmetre sec.	25.2 27.2
	Idem humit.	18.7 19.5
Humitat relativa de l'aire.	53.3	48.1
Tensió del vapor acuós. . .	12.7	13.0
ANEMÒMETRE	Direcció del vent.	Calma
	Velocitat del vent.	99.
Pluviòmetre.		
Evaporímetre.	5.0	2.0
Estat del cel.	Núvol	Núvol

Ahir a la tarda fou detingut i tancat al calaboc de Cà la Vila, un noi de 13 anys, el qual havia furtat un rellotge i una cantitat en metàl·lic d'una casa del carrer de Sant Roch.

Aquest noi és el mateix que el passat dissabte fou detingut per haver comés una malifeta de la mateixa naturalesa que la d'ahir i que a l'ésser detingut armà tant de rebombori en el carrer de les Galanes.

Les expendedories núms. 8 i 16, son les senyalades en aquesta ciutat per a portar a la practica el canvi de paper i efectes timbrats que per virtut de la reforma de la llei del timbre han quedat fora d'ús i circulació.

F. PRIUS DEMESTRE

Corredor de Comerç col·legiat
Arraval Sta. Agna, núm. 57
Valors - Cupons - Camvis - Giros
Compra-venta de valors.
Camvi de monedes i bitllets estrangers.

A les nou del vespre d'ahir fou portat al quartel·lillo municipal un subjecte a qui l'alcohol li havia pujat al cap.

Per manca de número ahir l'Ajuntament no pogué celebrar sessió. Ho farà demà de segona convocatòria, a dos quarts de dotze del dia.

DEPENDENT D'ESCRITORI

S'ofereix per a tot el dia o per hores. - Informes en aquesta impremta.

El debut de la companyia de voltants de Mr. Frediani que s'havia anunciat per a avui en el Teatre Circo, no tindrà lloc fins al proper dissabte.

Han retornat de Barcelona els farmacèutics de la veïna capital senyors Vallbé i Brú, després de constituir-se per iniciativa seva la Federació de Farmacèutics de Catalunya. S'ha nomenat una Comissió executiva, presidida pel president del Col·legi de Barcelona, la qual se reunirà trimestralment en la capital de cada província. S'invitarà també al Col·legi de les Balears.

Gel SANO (Joaquima)

és el més recomanat per sa puresa. DIPOSIT Plaça de Catalunya, número 7. - Reus.

Pel ministeri de la Guerra s'ha denegat el bronzo que tenia sol·licitat l'Ajuntament de Tarragona per a la erecció d'un monument als màrtirs de la Independència.

LA CASA BUFILL
Plaça de la Constitució, ven sucre de canya de Cuba, superior, a 70 céntims la lliura de 400 grams.

Es treballa activament en les obres d'aixampli del Teatre del Centre de Lectura, a fi de poguer lo inaugurar en la pròxima temporada d'hivern.

En l'Audiència provincial s'han vist dues causes: una procedent del Jutjat de la capital, per contraban-

dol de tabac, contra Ramón Torné, veí de Tarragona, demanant l'advocat de l'Estat per al processat la multa de 421 pessetes, i la defensa l'absolució; i l'altra, del Jutjat de Tortosa, per injúries, contra Francisco Belender, veí de Vinaroz, demanant el querellant, per al processat, la pena de tres anys, sis mesos i vintiu dies de desterro per cada un dels delictes, i la defensa l'absolució.

Eugeni Mata Pons

REPRESENTACIONS
SEGURS MARÍTIMS

Carnicerías Velles, 5 i 7 (Tel. 366) REUS

Per aquesta Alcaldia ha sigut comunicada al senyor President del gremi de pastissers la prohibició absoluta d'aumentar el preu del pa, sense comptar amb la deguda autorització governativa, segons disposa el R. D. de 10 de l'actual.

Ha sortit per a Madrid el síndic del Comité de fabricants de farines de la província, senyor Pujol, amb objecte d'assistir a la constitució del Sindicat Central de Fariners.

Jaume Simó i Bofarull

ADVOCAT DELS IL·LUSTRES COL·LEGIS DE REUS I TARRAGONA

Despatx: Robuster, 28, ent., de 11 a 12 i de 16 a 18.

Han sigut detinguts a Tarragona Anton Noguera Pellicer i Ramón Hernández Bordoy, de setze anys, fugats de sa casa paterna a Palma de Mallorca, els quals han ingressat a l'Assil de Sant Josep.

ESPECTACLES

Teatre Circo

Properament debut de la gran Companyia Ecuestre, gimnasta, acrobata, mímica, còmica i musical, de Mr. WILLY FREDIANI.

SECCIO COMERCIAL

CANVIS CORRENTS

DONATS PER LA JUNTA SINDICAL DEL COL·LEGI DE CORREDORS DE COMERÇ DE LA PLAÇA DE REUS

VALORS LOCALS

Canvi anterior de operacions	Valor nominal pessetes	Operacions
440	Gas Reusense.	250
525	Industrial Harinera	400
660	Banco de Reus de Descuentos i préstamos.	500
500	Obligacions Electra Reusense.	500
25	Companyia Reusense de Tramvies, S.A.	250
200	Idem id., Serie B.	500
400	Electra Reusense	500
2600	Institut P. Mata	2500
560	Institut P. Mata	500
150	Empresa Hidrofòrica	125
525	Obligacions Manicomio Reusense.	500
725	Carburos de Teruel.	500
200	Pantán de Riudecanyes.	50

Companyia Reusense de Tramvies

Servei de trens que regeix des del 14 de Juliol de 1918

Sortides de Reus (Arrabal Robuster)		Sortides de Salou	
Tren 24 a les 6'50	Tren 23 a les 7'40		
" 26 " 8'25	" 25 " 9'20		
" 2 " 10'25	" 11 " 11'20		
" 12 " 15'15	" 1 " 16'10		
" 36 " 17'05	" 35 " 18'40		
" 38 " 19'20	" 37 " 20'05		

Extraordinaris en els dies festius

" 25 " 11'15	" 27 " 12'10
" 32 " 16'05	

PREUS: Bitllet ordinari 0'75 ptes. =
Bitllet d'anada i tornada 1'05 >
Id. per a nois de 3 a 7 anys 0'60 >

Tarifa especial núm. 4, de bitllets d'anada i tornada a 0'60 ptes.

S'expedeixen aquests bitllets per als trens que surten de Reus fins a les 6'50, i son vàlids per al retorn fins al que surt de Salou a les 16'10. Els dies festius se n'expedirán fins al tren de les 11'15, i servirán per al retorn fins al de les 18'40.

Linia de Valencia

Surten de Salou per a Valencia 6'21, 9'18, 0'02, 18'02 (fins a Benicarló).
Arriben a Salou de Valencia 4'19, 8'32, 18'36, 0'35 (desde Benicarló).

IMP. SANJUAN - REUS

Gran Hotel - Restaurant de LONDRES

HOTEL DE PRIMER ORDRE

Habitacions amb teléfon urbà i interurbà : : Habitacions amb banys, dotxes i teléfon

PATHEFONO

Màquina parlant la més econòmica. El diafragma PATHE canta sense agulla. Grandiós assortit en discs dobles.

Magatzems Gisbert

Plaça Constitució, 1
A (costat de la casa Bofill)

Reus

La Hidràulica Reusense de EMILI AULES

Extens assortit en Mosàics hidràulics
PREUS ECONÒMICS

Camí de Riudoms Reus

Fábregas i Recasens

BANQUERS

Valors, Cupons, Banca, Canvi, Giros

Rambla dels Estudis, 4 Barcelona

TELÉFONS A 2248 i A 3453

Els cafès GIL

SON: Els de més fortalesa.
Els de més aroma.

Carrer Metge Fortuny, 3 (davant La Fleca)-Reus

DISPONIBLE

Manufactura General de Goma i Amianto

BLASI, SAGUÉ i PALLÀS

Despatx: Passeig de Sant Joan, 4.-Barcelona

Fàbrica: Roger de Flor, 170 a 176.-Barcelona

Articles per a la Indústria, Maquinaria, Busear, Viticultura, Electricitat, Ortopèdia, Cirurgia, Jugueteria, Sport, etc., etc.—Fabricació de Cánules de Ebointa, amb patent per 20 anys.—Especialitat en el recobert de goma i ebointa de cilindres de ferro per a totes les indústries.—Execució de peces de goma segons dibuix o model.—Borses o bufetes de goma per al gel.

Representant a Reus: Agustí Esteve, Major, 15

El cas més senzill de TOS

el refredat més simple; qualsevol lleugera inflamació, més que afeccions tranzitories constitueixen un perill seriós i constant. La TISIS, BRONQUITIS CRÒNICA, L'ASMA, etc., són ben sovint el resultat de catarros mal cuidats. Les

Pastilles Serra

compostes de balsàmics, antisséptics i espectorants que tenen la facultat d'aliviar i curar tota mena de TOS i enfermetats de les vies respiratòries són el millor que pot recomenar-se en la seguretat d'obtenir promptes i satisfactoris resultats

Calma la tos ràpidament, estova el pit, descarrega els pulmons i fan desaparèixer tot seguit la fatiga que oprimia i dificultava la respiració.

ES VENEN A DOS RALS CAPSA

Litinoïdes Serra

Primera sal litínica fabricada a Espanya per a la obtenció de

RIQUÍSSIMA AIGUA DE TAULA

Exigiu sempre el nom LITINOÏDES SERRA sobre fons blau i tindreu la garantia de que la bossa és llegítima, essent l'únic veritable remei per a prevenir i curar malalties de l'estómac, fetge, ronyons, mal de pedra, etc. Proporcionen una aigua pura, fresca, carbònica, deliciosa de gust.

Es venen en capses de 12 paquets a 1 pesseta; de 30 paquets a 3'65 pessetes; de 100 a 7 pessetes,

UN PAQUET SOL 10 CÈNTIMS

El Reconstituent millor

és aquell que basant-se en teories científiques admeses universalment proporciona a l'organisme empo-brit un immediat alivi i la reparació progressiva de les forces perdudes.

L'Enofosforina Serra

agradable al paladar com la més fina de les begudes, té una acció vivificant tal que pot dir-se que REFA el cos rendit per l'anèmia; remineralitza la matèria gris, aclareix la ment i retorna el bon humor.

Es indispensables per a totes aquelles persones convalescents de llargues malalties, per a combatre la vellesa prematura, entortir al débil i vigoritzar a l'impotent.

FARMACIA SERRA - Arraval Sta. Agna, n.º 80 - **REUS**

Sense aquesta marca

aparell **NO** és un Gramòfon
= CATALEGS GRATIS =

Companyia del Gramòfon S. A. ESPANYOLA

Èxit colosal dels célebres artistes

TITTA RUFO I CARUSO
en discs marca GRAMÒFONO

De venda: **R. PERPIÑA** - Carrer Major, 22 - Despatx: 24, pral. - **REUS**

Dipòsit de Relotgeria. - Relotges de butxaca i Despertadors des de 2'90 p.

JOSEP SOLÉ

RECADER DE REUS A BARCELONA
BARCELONA
Bou de la Plaça Nova, 16
Passeig de Gràcia, 62 (Colmado)
Hospital, 4 (Estanc).

REUS
Güell i Mercader, (Hostalets), 22.
Telèfon 359
Arraval Santa Agna, 5.

TINTORERIA de Manuel Cibiach

Se renta i tenyeix tota classe de roba. - S'utilitza el planxat elèctric.

Galanes, 7

REUS

A. Terrafeta i de Barberá

Comissions - Representacions

Arraval Robuster, 38, 1.º Reus

Taller de Cerralleria d'obres JOAN ADSERÀ CAMPS

Carrer d'Alegre, 17. - REUS
Representant exclusiu a Reus de les portes d'acer ondulat, i de tots sistemes, de la Casa J. Mas Bagá, de Barcelona, i reparació de les mateixes.

Fàbrica de Capses de Cartró

ENRIC VIDAL

Carrer Galló, 4

REUS

Casa PUJOL

TRAJOS DE LLANA
DES DE 25 PESSETES

Monterols, 37

REUS

Esteve Massagué

Comissions-Representacions

St. Llorens, 8, 3.º

REUS

V E N D A

Per retirar-se el seu duenyó es ven el CENTRE DE SUSCRIPCIONS instal·lat a Arraval baix de Jesús, 6. mPerinforés dirigir-se a Josep Sans.

JOAN PUJOL

Recader de Reus a Barcelona

Arraval alt Jesús,

REUS